Після конфіскати — другий наклад

Ч. 118 (10.79·). Львів, неділя 30. травня 1926. Pocztowe opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II пов. — Конто почт. щадн. 143.322 — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На передодні Нац. Зібрання.

Ситуація ще далі неясна. — Кандидатура Пілсудського. — Ясне тільки становище поміркованої лівиці. — Таємні наради й ухвали правиці. — Жиди й Німці за Пілсудським. — Становище Українців, Білорусинів і комуністів. — Політична „чорна кава". — В чому лежать труднощі правиці? — Відпустка Вітоса. — Спеціяльні повновласти для президента.

Варшава, 29. травня 1926.

До хвилі нарад Нац. Зібрання тільки два дні, а всеж таки ситуація ще далеко не прояснена. Загальна думка така, що щойно в неділю (30. ц. м.), коли то радитимуть сливе всі клюби і фракції, ситуація проясниться настільки, що можна буде її спрецизувати.

До цього часу певна є тільки кандидатура одної людини, а саме марш. Пілсудського, за якою стоїть ціла лівиця. Становище центра (НПР. і „Пяст") і хадеції ще й досі не відоме. Певне тільки одно, що і в рядах цих трьох партій має Пілсудський своїх прихильників.

ЗЛН. має проголосити свого кандидата на президента держави завтра. В останній хвилі говорять про кандидатуру гр. „Маврикія Замойського, б. міністра закорд. справ, що кандидував уже на становище голови держави в 1922 р. Кажуть, що в справі цеї кандидатури пос. Гломбінський навязав уже звязок з клюбом НПР., хадеками і Дубановичем, які нібито на неї погодилися. „Пяст" у цій справі своєї відповіди не дав. Догадуються, що правиця укриває свого кандидата ще й тому, щоб не допустити до конференції всіх кандидатів, яку заповів у відомім інтервю марш. Пілсудський.

З клюбів нац. меншостей тільки Жиди спрецизували своє становище, заявляючись за Пілсудським. За ними підуть і Німці. Довідуємося, що **Українці й Білорусини мають намір віддати чисті картки.** Таке саме становище до вибору президента займуть комуністи.

В політичних колах немало зацікавлення викликала т. зв. „чорна кава", яку заповіджено на завтра в палаті президії ради міністрів. На неї запрошено ріжних політиків з табору правиці й лівиці. Свою участь заповів і марш. Пілсудський. Не виключена річ, що він висуне на цьому зібранні „при чорній каві" свого кандидата на становище президента Польщі.

Ситуацію в таборі правиці оцінюють тут так: Труднощі правиці лежать у тому, що у всіх клюбах є т. зв. Пілсудчики, себто прихильники марш. Пілсудського, які, орієнтуючись в теперішній ситуації Польщі, а зокрема в настроях на селі і в масах робітництва, уважають за єдиний вихід з важкого положення перевести вибір Пілсудського на президента держави. Тому досі важко правим партіям рішитися на особу кандидата, тому й окутані їх наради таємністю.

Б. премієр Вітос, як запевняють, не візьме взагалі участи в Нац. Зібранні. На це вплинуло м. ин. і становище його клюбових товаришів. Вітос, що живе тепер у Познані, звідки порозумівається постійно телефонічно з президією „Пяста" у Варшаві в справі вибору президента, зголосив 1-місячну відпустку у марш. сойму Ратая.

Говориться тут дещо конкретного і про спеціяльні управнення для будучого президента Річипосполитої. Міністр судівництва приготовляє вже проект ухвали про спеціяльні повновласти майбутнього президента держави. Одначе цього проекту ще в цілости не виготовлено.

У Львові бються дальше.

Дня 28. травня на вулицях Львова знову прийшло до сутичок між польською т. зв. народовою академічною молодю і гуртком робітників. „Народова" молодь скликала віче в справі „територіяльної автономії Малопольскі Всходнєй" і українського університету у Львові.

До салі нарад намагалися ввійти робітники, але їх не впущено. В 9. год. вечером віччевики вийшли зі салі й уставилися в чвірки, щоби йти під памятник Міцкевича. Але вже на розі вул. Зіморовича прийшло до бійки на палиці і кастуки. Інтервенція поліції була безуспішна, „народова" молодь перервала поліційний кордон і пішла під памятник Міцкевича. Тут звилася і лівиця, якій поліція заступила дорогу. Посипалося каміння на поліцію, гурток перервав кордон. Прийшло до кривавих сутичок. Ранених було 20, у цьому 1 поліцай і 14 студентів. 4 тяжше ранених відвезли до шпиталю.

Після вбивства отамана Петлюри.

Париж, 27. травня.

Вбийник от. Петлюри Шальом Шварцбарт підчас світової війни вступив до добровольчої французької армії і був відзначений хрестом за хоробрість. З вибухом російської революції поїхав до Росії і вступив до червоної армії, де боровся проти військ Петлюри і Денікіна. Потім вернувся до Франції, де працював як годинникар і був головою союза бувших жидівських жовнірів у Франції. Працював теж на літературному полі, видав збірку поезій п. з. „Сон і дійсність" і спомини з побуту в Росії п. з. „В глибинах безодні". Слідчий суддя, що переслухав Шварцбарта, приготовив уже внесення, на основі котрого Шварцбарта будуть судити за вбивство з премедитацією.

Русспрес повідомляє, що українська кольонія в Парижі є думки, що Шварцбарт вбив Петлюру на приказ екзекутиви комуністичного інтернаціоналу. Екзекутива ця місяць тому ухвалила рішення, щоби примінювати індивідуальний терор супроти ворогів радянського уряду. Першою жертвою того терору мав упасти предсідник міжнародньої ліги для поборювання комунізму в Женеві, але змова не вдалася. Зачувати, що Шварцбарта боронитимуть найвизначніші париські адвокати.

Голоси преси.

Варшавський „Нови Курєр Польскі" помістив некрольог, підписаний Українським Центральним Комітетом Польської Річипосполитої, в якім повідомляється українську суспільність і всіх прихильників незалежности України, що в Парижі згинув від большевицьких куль гол. от. військ і през. Директорії С. Петлюра, та що похорон в Парижі 30. травня.

Варшавський жидівський „Момент" містить розмову свого співробітника з бувш. мін. для жидівських справ при уряді Петлюри д-ром Зільберфарбом. На питання, яка була роля Петлюри в погромах, д-р Зільберфарб відповів: Петлюра особисто не був погромником. На погроми зложилися дві причини: по перше полки, що прийшли зі Сх. Галичини(!), а по друге факт, що погроми сталися демагогічним засобом для піддержання духа армії.

А чи Петлюра сам не видавав відозв або не взивав робити погроми?

„Це мені невідомо. Та одно ясне: Петлюра знав про погроми і нічого не робив, щоби перешкодити їм. Знав теж, що то претекст до боротьби з більшовиками та з легким серцем послугувався ним.

Незалежно від усіх втрат і сильних наступів большевиків, Петлюрі вдалося в квітні 1920 р. знову ввійти до Києва з марш. Пілсудським, який прийшов там на чолі польської армії. Але Петлюра був уже свого часу здискредитований в усіх українських колах без вимки і втратив популярність. Творить новий уряд і настановляє міністром хліборобства польського великого земельного власника. Це, самособою, дуже розярило селян. Міністерство для жидівських справ тоді вже не ввійшло в життя. Під натиском більшовицької офензиви і настроїв, прихильних більшовизмові, відступає Петлюра до границі, обмежуючися до партизантки. Сам переноситься до Варшави, відки на основі рижського договору на домагання уряду СРСР. видалюють його поза границі Польщі.

Хто знав Петлюру, той знає, що то був чоловік настроїв, запальчива вдача, славний бесідник, що умів держати маси в крипах, до чого помагав йому його акторський талант. Позатим був наскрізь мілітарист, а що найважніше, Петлюра був чоловіком, котрого прикметою була вузька скаля характеру і недостача ширшого розмаху".

Вислід румунських виборів.

Висліди виборів до румунської палати депутованих такі: народня партія ген. Авереску (урядова) 260 мандатів, народній селянський бльок 80, ліберали 15, християнська ліга 9. Соціялісти і комуністи не здобули ніодного мандату.

Біржа.

Гроші.

Курс ефективного долара в приватних оборотах вагався 28. травня між 11·45—11·55, при неодностайній і слабій тенденції. Максимальний банковий курс виносив 11·11—11·16 і був нереальний. Канадійський долар 11·35—11·46.

Збіжжя.

На біржі обороти в житі і вівсі в кількости яких 100 тон. На загал положення без змін. Зацікавлення житом і вівсом. Тенденція вдержана. Настрій оживлений. Ціни оцінчі без трансакцій.

Жито 33·00—34·00, овес 35·25—36·25, пшениця біла 53·50—54·50, пшениця червона 57·00—58·00, ячмінь настінний 25·00—26·00.

Огидна легенда.

Львів, 29. травня 1926.

На вулицях Парижа біснуватий злочинець-фанатик чи просто найманий убійник скритовбийчо позбавив життя благородного, невинного, безборонного діяча. Здавалось би, що в цілому світі не найдеться **інтелігентної**, етичної й розумної людини, яка моглаб посередньо чи безпосередньо апробувати цей нікчемний вчинок. А одначе не так склалося. Досить було **шістьох чи сімох** револьверових стрілів з руки **Жида**, щоби найти виправдання для цього огидного вчинку. Досить було **расового** походження злочинця, досить було приналежности його до народу, який — як нас впевнювали ще недавно з нагоди процесу Штайгера передові представники жидівства — ніколи не видав зпоміж себе револьверового героя, щоби вся жидівська й жидофільська преса перетворилася в канал смердючого гною, що намагається залити й затопити громадську думку культурного світа.

Тими каналами спливає в світ цілий вал найнікчемнішої брехні, наклепів, видумок. Багата уява східної раси малює картини душу пронимаючого варварства на кошт українського народу, що на своїх плечах цілими століттями двигає майже третину всього світового жидівства. А все це діється тільки тому, щоби виправдати злочинний вчинок одного Жида коштом доброї слави пок. С. Петлюри, а посередньо й коштом доброго імени всього українського народу.

До глибини душі обурює нас не так вчинок натуралізованого у Франції **російського Жида**, як те огидне, крайно визиваюче становище жидівської й жидофільської преси, ті ріки помий, якими вона хоче залити чисту українську душу й оплюгавити геройський період боротьби українського народу за свою волю і долю. З тією метою оплюгавлюється память благородного і гуманного С. Петлюри, зрадницько вбитого сімома кулями, порушується розсіяні Ст. Чарнецьким кости велитня України Б. Хмельницького, з фурією гасається по невідомій могилі народнього мученика Гонти і відігрівається огидну брехню — легенду про **жидівські погроми на Україні.**

В обороні чести української нації, її величних змагань і святости ідеї, за яку море крови виточено з жил нашого народу, з найбільшим обуренням і погордою до нікчемних калюмніяторів відкидаємо цю огидну легенду.

Нема більшої брехні на світі, як та, що українська влада в добі національної революції устроювала жидівські погроми або що пок. С. Петлюра є відповідальний за той одинокий проскурівський погром, доконаний хворою людиною (от. Семесенком), який до глибини потряс всім українським громадянством та українською владою з головним отаманом Петлюрою на чолі. А й тут східна уява нараховує аж **десять** чи навіть **двацять** тисяч убитих Жидів, себ-то четвертину чи навіть половину населення Проскурова. А в загальному віденська сіоністична „Моргенцайтунг" подає кругло **шістьдесять** тисяч Жидів, нібито жертв „українського погромництва" з часів рево-

НОВИНКИ.

Свиточна Академія в 10-роковини І. Франка заходом обєднаних українських Товариств у Львові відбудеться в неділю дня 6-го червня в год. 12-ій в полудне в салі Музичного Тов. ім. Лисенка, з такою програмою: 1. Богдан Лепкий: Прольог, відчитає автор. 2. Франко-Степенко: „Єднаймося". Кантата: хор „Бояна" та „Бандуриста" у супроводі орхестри (Сопранове сольо відспіває п-ні М. Свірська). 3. Виклад проф. д-р К. Студинського: Соціялістичний процес з 1878 р. в освітленні судових актів. 4. І. Франко: Каменярі, деклямація О. Луцького. 5. С. Людкевич: „Каменярі", симфонічна поема. Симфонічна орхестра й унісон мужеського хору „Бояна" та „Бандуриста". Білєти можна купувати від вівтірка дня 1. червня у „Книгарні Тов. ім. Шевченка".

— Складачі „Діла" — Франкові. Персонал друкарні Вид. Спілки „Діло" в дни 28. ц. м. в год. 11·30 перервав працю для вшанування памяти І. Франка. До зібраних робітників і робітниць, в числі 50 осіб, промовив управитель друкарні П. Буняк, відтак ред. І. Квасниця виголосив відповідний реферат. По скінченій манифестації делеґація робітників заверла на могилу І. Франка вінець з написом: „Українські друкарі — свому Учителеві".

— На збірку для будови памятника Франка видало дозвіл тернопільське воєвідство рескриптом з дня 25 травня 1926 р. Комітет одержав дозвіл щойно дня 28. травня, а сама збірка на терені тернопільського воєвідства може тривати тільки від 28 травня по 3. червня ц. р. Збірку можуть переводити тільки особи, що матимуть окремі леґітимації Комітету для вшанування памяти Франка і тільки на окремі листи з підписами Комітету разом з залеґалізованим відписом воєвідського рескрипту. Коли і як це виконати, та як приготовити леґітимації для збирачів, коли час збірки вже почався.

— Утеча перед судом. В четвер 27. травня ц. р. мала відбутися перед лавою присяжних в Тернополі карна розправа проти бувшого ученика VI. кл. гімн. 17-літнього Володимира Гладкого родом з Трояніки біля Гусятина, обвинуваченого в злочині співвини в державній зраді з § 61 з. к. через те, що він занехав зробити донесення проти тих, що допустилися головної зради. Прокуратура обвинувачує Вол. Гладкого за це, що дня 4. грудня 1925 р. на день перед убивством провокатора Королюка на зазив свого товариша Евстахія Германа приїхав до Тернополя до Міхенків і тогож дня одержав від Германа пакет з комуністичною бібулою з дорученням її перечитати і дальше поширити. Арештований у звязку з убивством Королюка, пересидів Гладкий більше трьох місяців у слідчій вязниці яко підозрілий у співвині в убивстві Королюка. Остаточно прокуратура припинила слідство проти нього про убивство, а обвинувачує його тільки в злочині з § 61 з. к. Заходами його оборонця д-ра Ст. Барана вийшов Гладкий 16. березня ц. р. за кавцією на волю і від цього часу пробував у Троянівці, звідки на розправу до Тернополя виїхав 26. травня ц. р. Та замісць станути перед судом, виїхав у світ і як догадуються, пішов за Збруч на Радянську Україну. Супроти того розправа проти нього не відбулася, а за Гладким розписано стежні листи.

— Вже й такі стріляються. Застрілився один зі сусідів нашої редакції адвокат д-р Е. Ройнський, бувш. власник т. зв. „чорної камениці" в Ринку ч. 4., яку продав недавно місткові з огляду на її сторичну вартість. Ройнський був людиною багатою, адвокатом тільки з титулу, бо жив з ренти. Економічна скрута підорвала його грошеві комбінації і він мусів продати частину свого майна. За згадану каменицю дістав 28.000 дол. Одначе та сума не могла розсіяти його важкого настрою у звязку з останніми подіями; він був членом „Союзу Галєрчиків", де займав почесне становище. Невдача Ґалєра добила його.

— Політичні методи. „Пястівці" обурені на посла Бриля за його відчити, хотіли відповісти йому „річевими" арґументами і наняли трьох кремезних парубків (між ними був і професійний атлет), щоби ці побили красномовного оборонця радянського ладу. Заст. голови пястівської орґанізації у Тернополі поїхав навіть з ними на віче, де вони одержавши 50 зол. задатку мали Брилеві полатати боки. Але на вічу охота їм відійшла до бійки, і вони навіть подали всю історію до відома Брилівців, а ці до прокуратури.

— З доносчицького смітника. „Слово Польске", яке щиро вірить, що найкращим Українцем є той, який скрізь уживає польської мови, подає до відома влади, що є три такі парохіяльні гр. кат. уряди, які вживають на паперах українських печаток. Одночасно наводить параграфи і пригадує польським судям (які мабуть цих законів не знають!) коли мають домагатися перекладу судових зізнань з української мови на польську. Добре було би, якби „Слово Польске" заглядало частіше до параграфів польської конституції, яка багато дечого обіцює т. зв. національним меншостям.

— Ucrainica. „Прагер Пресее" у ч. 144 з дня 27. травня у відділі „Slavische Rundschau" поміщує інформації про приготовлювання до свята роковин смерти Франка у Галичині та на Радянській Україні, про зміст 141 тому „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", а головно про прегарно виданий твір Данила Щербаківського „Українське Мистецтво" (вид. Українського Громадського Видавничого Фонду) з репродукціями наших старих деревляних церков, дзвінниць, каплиць і придорожних хрестів. Ця книжка з українським і французьким текстом, що дійшла вже й до наших книгарень, є окрасою нашого видавничого мистецтва, з якою несоромно стати перед чужиною.

— Помер відомий міжнародній юрист сер Ерскін Голлянд, в Оксфорді, в 90 р. життя. Його вважали авторитетом у митових воєнних законах, на морі та неутральних державах.

— Загадка для будучих істориків. Колись, за кількадесять літ будуть історики ломити собі голови, чому Українці купували в р. 1926 чужі вироби, коли мали ліпші свої з фабрики цукорків „Фортуна Нова". 1725 в) 1-1

— **Лише Елеґант** паста до взуття заслуговує на довіря і поширювання. О. Левицька і Ска, Львів, Кордецького 51. 1795 3—3

Памятайно: Рідна Школа — це народна фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Дописи.

Чортків. (*Свято Шевченка*). Дня 16-го травня ц. р. відбувся в Чорткові заходом місцевих українських товариств концерт в честь Шевченка. Чортківське громадянство здобулося на цей концерт досить пізно, та краще пізно, як ніколи, як то було минулого року, в котрім память Шевченка святкувала лише українська прив. гімназія. Програма концерту шаблонова й мізерна: промова, яку виголосив дир. гімназії, п. Петрикевич, два хори, два виступи сольові та дві деклямації. Щодо хорів — то вражала мала скількість співаків, заледви по 2—3-ох в голосі, так, що мусили дивуватися, де ті співолюбиві Українці, яких все таки можна в Чорткові нарахувати на три сотки самої інтеліґенції! Про тім хор не був вісліваний і в наслідок цього підлишав. Ще найкраще випали сольові точки, а то барітонове сольо п. Семковича „Ой чогож ти почорніло" та дума про Нечая — Січинського і сопранове п-ни Жені Ласовської. Жалко тільки, що п-на Ласовська не могла по причині недиспозиції відсівати умішеного в програмі „Якби мені мамо намисто" — Ярославенка, в котрім могла показати всю ширину свойого голосу; сольоспіви Заремби, що їх співала п-на Л., є своїм музичним змістом зовсім неглибокі і не видержують ніякого порівнання з музикою до Кобзаря Лисенка або инших наших композиторів. Як другу точку відспівала п-на Л. „Чайку" Лопатинського — річ ефектовну й відспівану зі зрозумінням, одначе коротеньку і тому солістка повинна була відспівати принаймеше другу строфу тексту. З деклямацій вибилася рецитація п-ні Носикової поеми „Кавказ" та виголошення 7-літним хлопчиком з великою бравурою та зрозумінням поеми „Чернець". Публики було небагато, навіть не вся місцева інтеліґенція явилася — та це мабуть вина комітету, що пізно постарався про розклеєння афішів. Тому свято Шевченка не мало характеру масового народнього свята, яким воно повинно бути. Українське громадянство Чорткова повинно подбати, щоб на будуче такі національні свята, як Шевченківське або Франківське, були більш величаві та притягнути на ті свята ширші маси громадянства. Одно було сумне, що свято відбувалося в кавярнянній неакустичній салі готелю „Брістоль". Коли то вже Чортків дочекається святкувати свято Шевченка у своїй хаті?

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

†

КИРИЛО КАХНИКЕВИЧ

ем. радник, визначний український публіцист, довголітний член Головної Ради Краєвого Т-ва Господарського у Львові „Сільський Господар" і редактор його фахового господарського органу, організатор і основник численних українських культурно-освітніх організацій, неструджений діяч на полі економічного визволення українського народу і т. д.

помер у Львові по довгій і тяжкій недузі дня 27. травня 1926 р. в 76. році життя.

Похорони відбудуться в суботу, дня 29. травня 1926. о 4-ій год. пополудні, з дому при вул. Йосифа ч. 4. (бічна вул. Личаківської) на Личаківський цвинтар, на які запрошує своїх Членів і всіх Знайомих Покійника

Головна Рада Краєвого Т-ва Господарського „Сільський Господар" у Львові.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка.

Неділя 30.V. Станиславів.
Понеділок 31.V. Галич.
Вівторок 1.VI. Ходорів.
Середа 2.VI. Ходорів.
Четвер 3. VI. Жидачів.
Пятниця 4. VI. Жидачів.
Субота 5. VI. Рогатин.
Неділя 6. VI. Рогатин.
Понеділок 7. VI. Бережани.
Вівторок 8. VI. Бережани.
Середа 9. VI. Підгайці.
Четвер 10. VI. Тернопіль.

Початок о год. 8·30 вечером. Ціни скрізь знижені. 1659 23—?

Інжінірам лісовикам до відома. Болгарське Товариство Акційне потребує молодих інжінірів лісовиків, володіючих язиком російським (українським) або болгарським, для заняття їх при уладженню 200.000 га частини лісів в Болгарії. Оферти разом зі свідоцтвами (відписами) посилати на адресу: Rudolf Mosse Wien I., Seilerstätte. — **Українське Технічне Товариство.** 1—1

Замість вінця на могилу бл. п. проф. Михайла Рибачека зложили на „Рідну Школу" по 20 зол.: Всч. о. Клим Кульчицький в Підпечарах і Вп. д-р Ярослав і Ольга Шипайли в Тисьмениці. Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа УПТ-ва. 1809 а 1—1

Заклик до всіх українських купців станиславівського воєвідства. Дня 18.IV. 1926. оснувалося в Станиславові Т-во „Українських купців" як гурток львівського товариства, на станиславівське воєвідство обєднуючи у свойому товаристві всіх кооператорів і приватних власників, як і також всю торговельну молодь. В цілях переведення докладної реєстрації купецького стану і зіставлення інформатора, просимо всіх інтересованих подати свої адреси до Української Книгарні в Станиславові, Собіського 20. — За Виділ: С. Снігурович голова, Ф. Жаровський секретар. 1807 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ЗАКЛИК.

Заходом Тов-а Українських рем. і пром. „ЗОРЯ" та „УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ" в Станиславові, улаштовується осінню 1926 другий Ярмарок всего українського виробництва. — Мусимо пізнати себе і познакомитися із своєрідними виробами (промислу, ремесла і торговлі), та засвідчити перед чужими, що ми спосібні творити самостійне економічне життя. В тій цілі комітет Ярмарку звертається до хвальних промислових, ремісничих і торговельних так кооперативних як і приватних фірм, найдальше до 30. VI. 1926, зголошувати свою участь в Ярмарку, зазначуючи з якими експонатами і як велике місце бажано. Докладний речинець Ярмарку і висота мінімальної оплати, буде подана пізніше. Із зголошеннями та по інформації звертатися, до Повітового Союза, Станиславів, Собіського 28, та Української Книгарні Станиславів, Собіського 20.

За Комітет:
Д-р В. Янович, в. р., інж. О. Дакія в. р.
С. Снігурович в. р.
1806 *Ф. Жаровський в. р.* секретар. 1—2

КОНКУРС

на посаду учителя латинської і грецької мови з повною учительською кваліфікацією в прив. гімназії УПТ-ва в Дрогобичі від вересня ц. р. Подання з документами слати до Головної Управи до 15. червня.
1809 *О. Терлецький*, голова. 1—1

Франція і Польща.

За ревізію французької політики у відношенні до Польщі.

В париській „Revue Internationale" з дня 1. мая проф. Мих. Лозинський поміщує статтю п. з. „Польща і Франція. З погляду французьких інтересів", яку передаємо в перекладі:

„Договорами версайським і рижським — рижський договір був наслідком політики союзників супроти Польщі з одного боку і супроти СРСР. з другого — створили велику Польщу, складену на половину з територій і народів не-польських. Таким був, на думку французьких керманичів, французький інтерес. Польща мала стати з одного боку союзницею Франції проти Німеччини, з другого барієрою проти „большевицької небезпеки".

Не вірю в можливість війни між Францією і Німеччиною. Шлях від „Версаю до Льокарна" вказує ясно на факт, що ці два народи, переборовши передвоєнну психозу, можуть полагодити взаємні інтереси мирним способом і працювати над зміцненням европейського та світового миру.

Так само не вірю у війну між Німеччиною і Польщею. Після наладнаних взаємин між Францією і Німеччиною, справи, яких ще не полагодили вдоволяючо між Німеччиною і Польщею, полагодять мирно напевне. Тими справами є: данцігський коридор і делімітаційна смуга між Німеччиною і Польщею на Горішнім Шлеську. Европейська та світова опінія з кожним днем ставиться прихильніше до ревізії версайського договору і до постанов у клявзулях до нього. Наближується момент, коли можна буде балакати про їх мирну ревізію.

Щодо „большевицької небезпеки", то вона з кожним днем зменшується. Підчас великої революції Европа, тоді монархічна, мобілізувала військові сили проти „французької небезпеки". Пізніше погодилась з ідеєю републиканської Франції. Так само народи звикнуть до СРСР., які знову через взаємини зі зовнішнім світом переходять глибоку еволюцію. Незабаром „большевицька небезпека" стане вже тільки казкою та претекстом.

Зате дуже можливою, коли не неминучою у недалекій майбутности є війна між Польщею і СРСР. Цю війну спричинить факт, що кордон між Польщею і СРСР. ділить на дві части два живі національні організми Українців і Білорусинів — тоді як до СРСР. входять держави українська та білоруська.

Франція найдеться тоді у важкій ситуації.

. . . .

Франція позичила Росії великанські капітали, щоби забезпечити собі її поміч на випадок збройного конфлікту. Революція розвіяла її надії та знищила джерела її ощадностей. Французи повинні передумати цю лекцію. Нині Франція піддержує Польщу моральним кредитом і що важніше: фінансовим. Чи Франція потрібуватиме польської помочі? . . . .

Відомо, що процес примирення Франції з Німеччиною посувається вперед і він виключає німецьку небезпеку. Те саме є з „большевицькою небезпекою" для Европи. Між С. Р. С. Р. і великими світовими державами треба буде поладнати багато справ. Все дає надію, що ці справи підуть нормальним шляхом. Тому то провідники французької політики повинні конче змінити свою політику супроти Польщі. Я сказав би навіть, що їх обовязком є впливати на Польщу, щоби вона перестала піддержувати, як це робить, причини конфлікту грізного для неї.

. . . .

Погоджуючись в загальному з думками шан. автора, не віримо у скору війну між Польщею й СРСР. Навпаки в радянській політиці проявляються дуже виразні тенденції наладнати з Польщею мирні відносини. Висловом того є між иншим непорушування радянською дипльоматією справи української й білоруської.

Навпаки, усуваючи на бік все, що могло би довести до розбрату між СРСР. і Польщею, радянська політика перестала цікавитись положенням славянських меншостей в Польщі, змагаючи за те до перестрою ц і л о ї сучасної Польщі на радянський зразок.

Політична акробатика С. Радіча.

(Від власного кореспондента.)

Білгород, 25. травня 1926.

В попередній своїй кореспонденції я повідомив, що після голосування Хорватів у парляменті проти резолюції радикалів про боротьбу з корупцією, уряд М. Узуновича зголосив димісію. Та в скорому часі виявилося, що король димісії не приняв, а доручив томуж самому Узуновичеві спробувати пошукати порозуміння та поширити, коли можливо, це порозуміння ще й з иншими партіями, крім хорватської селянської.

Уже завдяки одному тому, що король не прийняв димісії уряду, не сповнилися сподівання опозиції, яка ждала затяжної крізи, що дала би змогу вияснити ситуацію. С. Радіч негайно заявив, що його посли зовсім не мали бажання висловлювати недовіря урядові і їхнє голосування проти урядової резолюції не треба вважати як розрив сербсько-хорватського порозуміння. Не дивлючись на таку заяву радічевців, Узунович почав вести балачки з демократами, котрі, хоча принципово й погодилися взяти участь у складанні уряду, але подали свої умови, на які радикали змоглиб погодитись хіба в дуже скрутних умовах. Вимагали вони між иншим повноправности у вирішуванні державних справ, перегляду чиновницького питання та рішучої боротьби з корупцією. Радикали на повноправність не погожувались, бо рахують, що кількости їхніх послів (130) не можна порівняти з кількістю послів демократів (37). Перегляд чиновницького питання річ дуже складна, бо радикали рішуче звільняли з державних посад майже всіх урядовців, які належали до опозиційних партій і приймали своїх з ріжними протекціями та рекомендаціями, створюючи загалом величезний штат урядовців, які частогусто цілком не здатні до праці.

Через те, що С. Радіч без всяких застережень почав відмовлятись від своїх вимог, переговори радикалів з демократами скоро увірвалися, бо ні одні ні другі в такій ситуації не виявили бажання попустити. Демократи натякнули, що вони нічиїм знаряддям не бажають бути і не хочуть себе компромітувати чужими справами, а радикалам було всеж таки вигідніще знову на якийсь час залатати крізу при допомозі С. Радіча, хоча всі добре розуміли, що це залатування є лише до першої нагоди. І дійсно С. Радіч увів у місцеве політичне життя таку колотнечу, якої годі пошукати десь инде. Завтра він може відмовитись від усього того, за що сьогодні підіймає цілу бучу і навпаки — на що погодився сьогодні, завтра від того рішуче відмовиться. Цього разу він не лише не придбав від радикалів ніяких позицій ні для себе ні для своєї партії, а навпаки — багато згубив уже і з того, що мав. Бажав усунення з уряду Нікіча, а врешті погодився не лише на те, що Нікіч лишиться, але й на усунення свого родича Павла Радіча. Сам він зобовязується на протязі двох місяців не виголошувати промов, якими міг би ставити в незручне становище уряд і не буде писати статей у своєму часописові „Доля". Хорватам - міністрам поставлено в умову вибитись із під впливу С. Радіча та його близького оточення, а всі посли його погодилися на ту урядову резолюцію в питанні корупції, проти котрої в парляменті рішуче були виступили перед кількома днями.

Такі на перший погляд не лише що незрозумілі, а навіть абсурдні вибрики Радіча і його послів мають свій глибший зміст. Його ціла політична акробатика останніх часів є ніщо инше, як певні звороти на шляху до рушення сербської радикальної партії. Радикали розуміють, що їхня партія і ціла державна політика, яку творила монопольно ця партія, зайшли у тісний куток. Вони бояться завтрішнього дня, бояться якоїнебудь перевірки, бо це булоб початком до банкроцтва. Тому краще відтягувати, латати, але не допустити до дійсної крізи.

Характеризуючи сучасне становище, найбільша безпартійна сербська газета „Политика" пише: „Головна причина політичної крізи є результатом довгої і на всі засоби продовжуваної узурпації влади М. Пашічем". І далі: „7 років парляменту, котрий ще ні раз не був у нормальному становищі". А міжтим радикальна партія і її політика та наслідки цього все те є твором відплати і крови М. Пашіча. І коли С. Радіч своїми вибриками то крутить, то знову підтримує уряд радикалів, він цим не лише їм врешті-решт не допомагає, а навпаки — ускорює процес розкладу, процес внутрішньої і зовнішньої крізи радикальної партії. В майбутньому житті цієї партії чималу ролю мусітиме відіграти виступ Л. Иовановича, хоча він і нараховує тепер у своєму клюбі лише 12 послів. Нічим програмово не відріжняючись від старої своєї партії, клюб Л. Иовановича виступає рішучо проти хороби, яка так зрослася з організмом партії, що вже тяжко відшукати ліків. Це — корупція. С. Радіч погодився на урядову резолюцію в справі корупції, резолюцію, котра це питання фактично ховає „під сукно", але цим він не дав своєї моральної піддержки, а лише підкреслив, наскільки велику вагу має це питання для радикалів.

Трохи зреконструований, але в усьому старий уряд М. Узуновича не задовольняє рішуче нікого: ні радикалів, ні радічевців, ні тимпаче опозиції, але він могтиме доволі довго животіти, однаково, як зможе і звалитися при першій нагоді, коли С. Радіч забуде про свої обіцянки. Вже цитована мною газета „Политика" дає йому таку характеристику: „Уряд М. Узуновича є зібрання людей всіх намірів, крім одного тільки — працювати. І цей уряд не лише не є здібний до праці, але навпаки — він мусить уникати її, коли бажає продовжити своє життя."

В. Анський

По широкому світі.

Уряд Зєдинених Держав глядить імовірно дуже песимістично на хід подій у Польщі, коли видав осторогу до своїх громадян, щоби не вибирались туди тепер тому, що він не може ручити за їх забезпеку.

Німецько-польські торговельні переговори, які почались у Берліні, стоять на тім самім місці, що раніше. Німецька делегація не змінила своїх домагань. Тому малі вигляди на успіх.

Американська позичка для Польщі є неактуальна, як довго не розясниться політична ситуація.

Капітуляція Абд - ель - Кріма є сильною піддержкою для теперішнього французького уряду Бріяна.

Конгрес геольогів зібрався в Мадриді. Бере в ньому участь 1300 делегатів з 53 держав.

Вибори в Румунії принесли повну перемогу урядові Авереску.

воно в саме ядро. Хапаючи за перо, Франко все чує і знаменито знає, чого він хоче. Він не належить до категорії письменників, які на мотовилі слів стараються витягнути себе з тьми неясних понять, хотінь і уяви, немов Мінхгавзен сам себе за своє волосся з болота в гору. Мистецька творчість Франка мчиться вперід під гармонійним тиском двох протилежних сил: майже тропікальної уяви і зимного як лід самокритицизму. Малюнки є ясні і пластичні. В словах якнайбільша економія. А за те, коли душа Франка зачинає кипіти зворушенням і пристрастю ми відчуваємо її жар, як колиб самі були в горячці. Головно в публіцистиці вмів бути Франко майстром першої кляси. Неодного противника він заколов немов рапіром, а неодного затовк кулаками, як у боксерській зустрічі.

Правда: Франко не все вмів заховати допустиму міру. Підпадав чужим злим підшептам і давався поривати настроєві хвилі. Хіба не в тямці всім його відомий виступ проти свого довголітнього товариша і друга Михайла Павлика! Але при ближчому розгляді цієї риси характеру Франка не можна назвати чимсь відємним. Франко помилявся тому, бо жив, справді жив, не знав компромісів, ні для себе, ні для инших і кожну проблему безустрашно переходив аж до її найглибшого споду. Через те він мусів нераз і не два розбивати в пух і прах ці божища, яким перше поклонявся. а за те вгору піднімати відкинені і полишені ізмарагди. Нема, нема тепер на цілій Соборній Україні такого характеру, яким був Франко!...

Але чому його взагалі нема живого між нами? О, як нам його недостає, як страшенно недостає!... Наскільки вища, краща і певніща булаб доля нашого народу, як би ми могли слухати його віщих, могутніх слів! Настільки менш трагічна булаб наша недавня минувшина, як би він був нас вів до обітуваної землі! Бо тільки він один був справжній самодержець душі нашої нації в останню добу!...

Отже тепер, коли в один травневий вечір на небозводі України від її західних до східних і від північних до південних границь розблисне осліплюючим блеском одно імя: Іван Франко, яке читатимуть в своїх серцях всі свідомі діти нещасної української землі, і коли поза тим іменням нічого більше в цих їх серцях не буде, на досвітках другого дня після цього вечера вони стануть віч-на-віч перед цілком новими завданнями, які вже мусітимуть розвязувати самі, без Франка. Та хоч його між нами не буде, дух Його пануватиме серед нас. І він поведе нас до побіди!... Так. Ми мусимо це собі сказати в перше десятиліття смерти Франка. Бо інакше ми не булиб в силі теперішньої хвилі пережити. А ми прецінь мусимо її пережити і перемогти!...

люції й громадянської війни на Великій Україні. Тимчасом всіх українських Жидів, починаючи від вибуку світової війни, через всі революції, в більшовицькій армії, на всіх фронтах зовнішніх і внутрішніх не згинуло шістьдесять тисяч. Правда, проскурівська трагедія проковтнула до тисячки жидівських, в 99% невинних жертв.

Одначе чи Петлюра був відповідальний, як голова провізоричного уряду, хоч би й за ті жертви, що впали? Безумовно: ні! Ані обєктивно, а тим менше субєктивно. За весь час виконування Петлюрою серед воєнного й революційного хаосу обовязків голови держави й гол. вожда військ в склад уряду входив окремий міністр для жидівських справ. Це становище займав відомий провідник жид. нар. партії Пінхос Красний, який в слові і письмі боронив Петлюру перед закидами погромництва. З Петлюрою і його урядом співпрацювали такі видатні представники жидівського громадянства на Україні, як відомий діяч, адвокат і публіцист А. Марголін, соц. дем. діяч Гольдельман, сіоніст д-р Вішніцер (гол. секретар української місії в Льондоні) і багато ин. А працювали вони з С. Петлюрою не для наживи, не для почестей, не за страх, а за совість і то працювали в часі і після проскурівського погрому. Колиб Петлюра був антисемітом та ще й погромником, то чи булиб працювали з ним ці жидівські діячі? Колиб не на його руках, а на його совісти була краплинка жидівської крови, то чи вони понизились би до співпраці зі „садистом", який — посередньо чи безпосередньо — нібито „гнав у воду квіт жидівської молоді", який „замикав Жидів в стайнях, щоби їх підпалити", який „грабував жидівське майно", „різав діти хворі на тиф", „відтин в Жидам руки" і т. н.?

Яка безмежна подлість і нахабність, кидати в лице подібні нікчемні обвинувачення людині, не зважаючи на його неповинну смерть, на самий масстат смерти! Тут є той визиваючий, крикливий садизм, тут проявляється нестримна злоба і первісна сердитість всесвітніх панів і всесвітніх рабів, а в першу чергу рабів своєї рознузданої пристрасти. Ні, панове, ви повинні не обкидати калом кроваву могилу високо-гуманної людини, а ставити їй в своїх серцях і на найбільших майданах світових столиць памятники вдячности і пошани. І то ніхто инший, тільки ви, Жиди цілого світа! Бо колиб не Петлюра, то хто зна, чи на широких просторах Великої України булаб лишилася хочби жидівська нога. Є це сумна дійсність, але дійсність, з якою слід рахуватися. Власне Петлюра постійно видавав накази, прикази, розпорядки, промовляв на фронті і поза фронтом, карав розстрілами погромників, обороняв жидівське населення перед грабіжницькими ватагами, насильно здавлював кровожадні інстинкти — як з почуття гуманности і справедливости, так і з добре зрозумілого державного інтересу. Він бажав здобути для справи, яку заступав і якої був виразником, публичну опінію Европи й Америки і знав дуже добре, як публіцист і політик, що та опінія здебільшого міститься в каламарях жидівських й жидофільських редакцій. Але — правдою є те, що С. Петлюра був безсилий, як зрештою і всі инші уряди й режіми в добі громадянської війни, щоби опанувати розшалілу стихію.

А тепер чи може український нарід несе збірну відповідальність за тисячку, а може й дві жертв, що впали в добі громадянської війни? Ні. „ty rękę karaj, nie ślepy miecz!" Та рука — то російський царат, то російська чорна сотня, то вкінці моральний розклад неволі.

Годиться додати, що спершу Польща, а опісля Росія зробили з України жидівське гетто. Жиди вірно служили своїм панам, будучи ревнішими польськими і російськими патріотами, герольдами і носіями культури гнобителів, як самі гнобителі. А тимчасом Москалі так відплачувались своїм наймитам, щоби по наказу згори викликувати серед населення звірині інстинкти, культивуючи погромницькі гасла. Брудна хвиля погромницької „ідеольогії" ще перед першою російською революцією залила міста на Україні, міста здебільшого російсько-жидівські щодо складу населення. По громницькі гасла кидали і їх у кривавих погромах здійснювали не Українці, а Москалі. Пуришкевичі, Маркови, Дубровіни, Столипіни, Савенки і ин. Навпаки, Українці все стояли по стороні Жидів, хоч ті були заприсяженими російськими централістами й обрусителями України. Вистане згадати становище української преси (київська „Рада") в обороні Бейліса, вистане згадати прекрасні нариси Коцюбинського, революційну драму Хоткевича („Лихоліття"). Українці ніколи не були на боці гнобителів, тільки на боці гноблених, визискуваних, н[illegible] невірян[illegible].

Прийшла велика революція. Gros Жидів найшлося в таборі ворогів української самостійности, а в Центральній Раді жид. лівий есдек Рафес поводився крайно провокаційно відносно українського уряду, у відношенні до своїх партійних товаришів Винниченка, Ткаченка, Петлюри й ин. На шляху визвольних змагань українського народу стала непоборна внутрішня запора з українських Жидів, але російських централістів. Перший наступ ватаг Муравйова на Київ, тисячі екзекуцій на Українцях в „царському саді". А переводили їх головно Жиди. А опісля чрезвичайки і їх кривава діяльність на Україні. Кілько з жидівських рук — посередньо чи безпосередньо — впало Українців! А одначе ніхто не обвинувачує жидівський нарід за ці криваві акти.

А опісля війна на два фронти, перехід більшости жидівського населення в більшовицький табор, з яким прецінь уряд У. Н. Р. вів війну, анархія, серед якої лютували всякі банди, нераз зложені з кримінальних злочинців, втікачів з тюрем, кайданників. І осад погромництва, засіяний московським режімом, столітньою неволею, а нераз провокаційними вчинками таки самих Жидів.

Була війна, революція, крім уряду, часто наскрізь безсилого, панували всякі банди, проходимці, „повстанчі" ватаги, лилася кров, падали трупи по всій Україні. Чиж дивно, що між сотнями тисяч жертв революції й громадянської війни найшлося навіть кілька тисяч жидівських трупів? В революції не обовязує право незайманости.

Але як все, так і тепер стихійна ненависть всього світового жидівства не звертається проти ідеольогів, керманичів і виконавців погромів, не звертається проти сильніших, тільки проти слабших. Натуралізований у Франції Жид Шварцбарт, що бачив руїну України з вікна поїзду (їдучи з французькою місією в р. 1917 з Одеси до Петрограду) і чув про погроми на Україні, не стріляє Миколу Миколаєвича, Маркова, Денікіна, що теж топчуть парижські хідники, тільки в беззбройного Петлюру.

І по цілому світі через жидівську пресу поширюється огидна легенда про українське погромництво. Нераз виступали ми в обороні Жидів, різко пятнували погромницькі затії, нераз попрікали між иншим вибрики поодиноких відділів таки петлюрівських військ. Але виступаючи проти фізичного погромництва, мусимо таксамо виступити проти жидівського пресового погромництва, довершуваного на українськім народі.

Над домовиною невинної людини не повинна зловіщо й безоглядно крякати зграя жидівських журналістів. А навпаки повинна жаліти, що зайшов факт, який може серед підвищеної атмосфери пристрастей найти несподіваний для творців огидної легенди відгомін там, де все ще не забули імени Петлюри.

В інтересі Жидів і Українців апелюємо до жидівської преси, тут і всюди, на цілому світі, щоби замісць знімати непотрібний крик і розпалювати пристрасти, вона старалася їх гасити. Обовязком тутешньої жидівської преси є вплинути на відворот світової жидівської преси.

Д-р ПАВЛО ЛИСЯК. 3)

Творець-велит.

В десятилітні роковини смерти Франка.

(Докінчення.)

Франко був мистецьким герольдом цих ідей. Аж поки поволі не прийшов до пересвідчення, що соціяльно-економічне визволення українського селянина і робітника є всеж таки можливе тільки після національно-політичного визволення цілої української нації. І що саме отсе політичне визволення є передумовою для здійснення останнього. Бо так є в усіх народів світа, і так може бути в нас. Отже щойно витинявшись довго довго в наймах у чужих, у сусідів, нагодувавши кровію свого мізку цілі покоління польсько-галицьких колтунів, Франко нарешті таки всецло переходить до служби рідній нації. Тому в 1900 их роках і пізніше Франко вже не балакає ні про високі ідеали, які є такі високі, що ми їх аж не в силі доглянути — а за те читає він нам свої славні „Лекції ненависти" і пише крицеві терцини як заспів до „Мойсея" і все инше. Навіть по підборі тем і по літературній обробці сюжетів можна майже руками доторкатися згаданої зміни. З чисто суспільницьких тем („Бориславські оповідання", „Боа констріктор" і ин.), Франко переходить до особистої — архаізуючої і фільософічної лірики, до тем і типів розтоплених в українськім плен-ері, до Гуцульщини, до наших леґенд і навіть до спроби національної синтези, яку він дав в своїм клясичнім „Мойсею". Ба навіть гостра і їдка сатира Франка поволі притуплює зуби, переміняючись звільна в чистий, ясний гумор, який блестить всіми красками тихої райдуги. Ось тут, саме тут Франко нарешті віднаходить себе самого, а з ним його — ми, ціла нація. Трагічну проблему Мойсея, не того зі синайської гори — коли він у пекольній люти на своє невдячне, подле ізраїльське племя кидає йому на голови камяні таблиці, але Мойсея, розїданого сумнівами серед пісків пустині, Мойсея, який кровавиться під тягарем власної безмежно страшної долі провідника, — переживає сам про себе Франко. Вже чути над його „ложем болізни" рівний рух крил чорного ангела смерти. І Франко питається себе побілілими устами: „Невже я був Мойсей, і який я Мойсей. А може я зовсім не був Мойсеєм". Криваві сльози кануть з його погасаючих очей.. тихо... рівно... спроволя...

Українське сучасне покоління тямить добре пройдений Франком шлях його духового розвитку. Тому тямить, бо цим шляхом і воно ступало. Хіба відстало воно від старих кличів про вселюдське братерство, про рівність, вільність, справедливість, щастя, добробут, мир, любов! Алеж, воно навчилося ще і дечого иншого. Бо коли не вважаючи на ці ідеали, нам — українській нації — нікчемно й погано, коли нас заковано в кайдани, коли живе тіло дико почвертовано, коли ворог топче нас, плює в лице, смокче з ребер кров і сміється, то ці всі гарні і високі ідеали є нічим иншим, тільки плюгавим фарисейством, гидким обманом і душевною проказою!... Ні! Сучасне і грядуче українське покоління вже не буде проливати своєї крови ані класти своїх голов за здійснення ріжних високих „вселюдських" ідеалів, а тільки за одинокий і найбільш могутний ідеал: за Україну!

Франкове суспільництво середущої доби, його неособиста політично-апостольська і моралізаторська лірика, а також захоплення найбільш абстрактними ідеалами, — все те сьогодні: не можна сказати, щоби було противне українській психіці, але якесь — чуже їй, дивне, незрозуміле... Попросту: Українське сучасне покоління вже виросло з недавнього діточого піря і з наївної віри в ріжні добрі сили, а зате стало сильніше у думках і волі, сміливіше в сподіваннях, більш дозріле і мужне в замислах.

До виповнення великого завдання, яке жде отсе покоління, треба йому перш за все духової рівноваги і найбільш життєздатної активности. Треба йому переконання, що бути Українцем — це не тільки проклін долі, але й незбагнута розкіш, котра міститься в свідомости, що на рідній землі і для власної культури ще все-все можна зробити, Европа під деяким оглядом переживається. Але в нас ще тільки ледве на світ заноситься. Франко є наглядним доказом цього великого майбуття, яке наш народ жде і доказом того, скільки цінностей криється в міліонових масах української нації. Після Франка вже і сьогодні не треба соромитися за українське походження.

Бо ласкава доля вивінувала була його в усі таланти, які йому яко письменникові давали змогу ставляти собі і найбільші завдання. Навіть важно собі уявити, з якою легкістю орудував Франко мистецькою формою і який умів бути ріжноманітний у її видах. Поезія Франка, яка цілком очевидно спірається на західно-европейських зразках, ніколи ні на момент не перестає пахнути свіжим запахом сирої землі. Ніякий наш письменник (не виймаючи і самого Шевченка) ціле своє життя не був так близько здорової, молоком налитої груди культури українського простолюддя, як Франко, але і ніхто цього молока з неї стільки не напився за весь час, як він. І в тім мужицькім здоровлю — сила Франка.

Також і проза Франка є чиста і прозора, немов хрусталь. Будова і стиль деяких оповідань видержують і найгострішу критику. Це архитвори не тільки української, але й европейської літератури. Ніколи не видно в прозі Франка такого укоханого в українській модерні маніжения і кокетничення зі словами. Слово не є там цілю само про себе, але засобом до цілі. Немов стріла з натягненого лука, влучає